

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.X.10.369/2019/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
é Dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:
. Pus Ferenc ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
. Oláh Ügyvédi Iroda
. Molnár Piroska ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.537/2019/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.117/2018/35.

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.537/2019/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - 15 nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kétezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami Adó- és Vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2018. július 16-ától 2019. július 16-áig tartó határozott idejű munkaszerződéssel állt a felperes alkalmazásában. Munkaviszonyát 2018. július 30-án 2018. július 27-ével azonnali hatállyal felmondta, amely jognyilatkozat indokokat nem tartalmazott. A felperes az alperes felmondását nem fogadta el, és felhívta a további munkavégzésre, aki ennek nem tett eleget. Az alperes 2018. augusztus 3-ai levelében azt közölte, hogy felmondása jogszerű, mivel a munkáltató őt megtevesztette.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme és viszontkeresete

- [2] A felperes keresetében 414.000 forint távolléti díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest perköltségben való marasztalásával. Előadta, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 84. § (2) bekezdése értelmében köteles a munkavállaló a határozott időtartamú munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt a 3 havi távolléti díjnak megfelelő összeg megfizetésére. Hivatkozása szerint az alperes a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, mivel az nem tartalmazott indokot. Utólagosan csatolt levele nem teszi a felmondást jogszerűvé. Az alperes 1 havi távolléti díját 138.000 forintban határozta meg.

- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a munkáltató nem közölte vele, hogy a felmondást meg kell indokolni. A munkaviszony létesítésekor más munkakörre kapott ígéretet, ez azonban nem valósult meg. A felmondás átadása alkalmával a munkáltató minősíthetetlen viselkedést tanúsított, és ellehetetlenítette a további munkavégzést. Az alperes rendelkezésére bocsátott gépjárművek rossz és elhanyagolt állapotban voltak.

Hivatkozott alperes arra is, hogy a munkaviszony megszüntetéséig 120 órát dolgozott, így napi 8 órával számolva 40 túlórája keletkezett, amelyért bérpótlékot nem kapott. Saját tulajdonú gépkocsijával kellett munkába járnia, amire tekintettel útiköltség térítést ugyancsak nem fizettek részére. Ezen a címen 12.000 forint költség iránti igényt terjesztett elő, túlmunkadíj iránti követelését 94.090 forintban határozta meg.

Az alperes jogi képviselőt vett igénybe 2019. január 16-ától, és beszámítási igényként terjesztette elő a túlórára járó díjazást, valamint a munkába járási költség iránti igényt. A felperes 414.000 forint kártérítési követelésével szemben a fennállt munkaviszonyból eredő 12.000 forint munkába járással kapcsolatos utazási költséget és 47.045 forint túlóradíjat kívánt beszámítani. Előadta, hogy a munkaviszony munkaidőkeret lejártá előtti esetére az Mt. külön rendelkezéseket tartalmaz. Ezért a rendkívüli munkaidőre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, amennyiben a munkaviszony a munkaidőkeret lejártá előtt a munkavállaló azonnali hatályú felmondásával szűnik meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.117/2018/35. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 78.955 forint kártérítést 12 havi részletben. Az első részlet 2019. június 15-éig, a további részlet minden hónap 15. napjáig válik esedékessé. Ezt meghaladóan a bíróság a kereset elutasította. Kötelezte a felperest perköltség és illeték viselésére.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 67. § (2) bekezdésében, 79. § (1) bekezdésében, 84. § (1), (2) bekezdésében, 85. § (1) bekezdésében és a 190. §-ában foglaltakra.

- [6] Rögzítette, hogy a felek abban állapodtak meg, hogy a munkavállaló jogellenes jogviszony megszüntetése esetén az Mt. 84. § (1) bekezdését alkalmazzák, tehát a felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összeget köteles megtéríteni. A munkaviszony határozott időre szólt, és kezdete 2018. július 16-a volt. A munkavállaló a munkaviszonyt július 30-án kelt felmondásával szüntette meg, ezért az alperesre irányadó felmondási idő az Mt. 69. § (1) bekezdése szerint 30 nap. Az Mt. 85. § (1) bekezdése lehetővé teszi a 84. § (2) bekezdésétől való eltérést, ezért a felek érvényesen rendelkezhetnek arról, hogy az alperes a jogellenes jogviszony megszüntetése esetén a felmondási időre járó egy havi távolléti díjnak megfelelő összeget köteles megfizetni. A munkaszerződés értelmében az 138.000 forint volt.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint az alperes nem teljesítette az Mt. 67. § (2) bekezdésben és 79. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített jogszabályi feltételeket. Jognyilatkozata indokolást nem tartalmazott, továbbá visszamenőleges hatályú volt, így jogellenesnek tekintendő, ebből következően pedig az alperes az Mt. 84. § (1) bekezdés szerint egy havi távolléti díj összegéig felel a jogellenes felmondása miatt.
- [8] Az alperes beszámítási igényt terjesztett elő a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 209. § (1) bekezdése alapján, a felperes követelésével szemben előterjesztett ellenkövetelés azzal azonos jogviszonyból eredt, és a beszámítást tartalmazó irat (a jogi képviselő igénybevételét követően) megfelelt a Pp. 210. § (1) bekezdésének. Alperes a beszámítást tartalmazó irat érdemi részében feltüntette annak kimutatását is, hogy az ellenkövetelése a kereseti kérelmet milyen időponttal, mennyiben és miként szünteti meg.
- [9] Felperes a 12.000 forint útiköltség iránti igényt elismerte, erre tekintettel a bíróság bizonyítási eljárást ebben a körben a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján nem folytatott le.
- [10] Az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta az alperes ellenkövetelését a túlmunkadíj tekintetében.
- [11] A munkaszerződés értelmében a munkáltató a munkaidőt egyenlőtlenül és osztott munkaidőként is beoszthatta, a napi munkaidő azonban 12 óránál több nem lehetett. A munkaszerződés mellékletét képező tájékoztató értelmében a munkáltató négy havi munkaidőkeretet alkalmaz, amelynek elszámolási alapja napi 8 óra, a munkaidőkeret kezdő időpontja január 1-je, május 1-je, szeptember 1-je, végpontja pedig április 30-a, augusztus 31-e és december 31-e volt. A munkaszerződés alapján a munkába lépés napja 2018. július 16., és ez az időpont a munkáltató által közölt tájékoztatás szerinti május 1-jei kezdő időpontnak, valamint az augusztus 31-ei végpontnak felelt meg. A munkáltató ezen munkaidőkeret között alkalmazhatta az egyenlőtlen munkaidő beosztást, illetőleg az osztott munkaidőt.
- [12] A munkáltató munkaidő nyilvántartása értelmében az alperes 2018. július 16-a és július 27-e között nem tartotta nyilván a munkaidőt, azonban a beosztás alapján a felperes elismerte azt, hogy a munkaviszony fennállása alatt az alperes 120 óra munkaidőt teljesített. Ez napi 12 óra munkavégzést jelentett, amelyet a 4 havi munkaidőkeret alkalmazása tett lehetővé.
- [13] Az alperes munkaideje reggel 5 órától délután 17 óráig tartott, ezért az összesen 120 órát alperes azzal a munkaszerződéses rendelkezéssel teljesítette, hogy a határozott idejű munkaviszony fennállása alatt látja el a 4 havi munkaidőkeretnek megfelelően beosztott munkaidőt. Alperes azonban a határozott idejű jogviszonyt a munkaidőkeret lejártát megelőző időpontban megszüntette.
- [14] Az Mt. 95. § (1) és (2) bekezdésére utalással a bíróság megállapította, hogy az alperes jogellenes felmondása alapján is alkalmazni kell ezen jogszabályi előírásokat. Éppen a felmondás adott okot a munkaviszony munkaidőkeret lejártá előtti megszüntetésére. Ezért az Mt. erre vonatkozó szabályait a munkavállalói felmondás esetén is alkalmazni kell abban az esetben is, ha az jogellenes. A felperes a havi 138.000 forint munkabér alapulvételével határozta meg az alperest megillető túlmunkadíj összegét. A 138.000 forint havi bért a 22 munkanapra kell vetíteni, ezért az alperes által ledolgozott 10 munkanapra 62.727 forint munkabér jár. Figyelemmel azonban arra, hogy az alperes ebben a 10 napban 120 órát dolgozott, amelyből 40 óra a túlóra, ezért amennyiben a 10 napra az elszámolási időszakká történő átalakítás során az általános munkarendet vesszük alapul, akkor az

alperesnek 80 órát kellett dolgoznia, így a 40 órára 31.364 forint túlóradíj jut. Az Mt. 143. § (2) bekezdése szerinti 50 %-os bérpótlékkal növelve ez az összeg 47.045 forint.

- [15] Alperes beszámítani kívánt követelése a fentiek alapján megalapozott, így ahhoz hozzáadva a 12.000 forint munkába járási díjat majd ezek összegét beszámítva a jogellenes felmondása miatt járó 1 havi távolléti díjba, 78.955 forint megfizetésére köteles az alperes.
- [16] A felperes fellebbezése folytán eljáró Veszprémi Törvényszék 3.Mf.20.537/2019/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és a felperes által fizetendő illeték mértékét felemelte, egyebekben az ítéletet helybenhagyta. Kötelezte a felperest, hogy fizessen az alperesnek perköltséget, az államnak pedig fellebbezési illetéket.
- [17] A másodfokú bíróság ítélete szerint a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy eljárásjogi szabálysértés történt az elsőfokú eljárásban. A Pp. 248. § (1) bekezdése formakényszert létesít a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára, a szabály megsértésének következményeként pedig a visszautasítást írja elő. A jogkövetkezmény alkalmazására azonban mind a Pp. 248. § (1) bekezdése, mind a (2) bekezdése esetében csak akkor van lehetőség, ha a mulasztás következményeire a bíróság előzetesen figyelmezteti a felet. Ezen túlmenően az utóbbi rendelkezés tájékoztatási kötelezettséget is előír a bíróság számára a formakényszerről.
- [18] Az elsőfokú bíróság a kereset közlésekor ilyen tájékoztatást nem adott, a nem formanyomtatványon előterjesztett írásbeli ellenkérelmet pedig a perfelvételi tárgyalásra alkalmasnak ítélte. A munkaügyi bíróság mulasztása folytán a hátrányos következmények a jogi képviselő nélkül eljáró alperessel szemben nem voltak alkalmazhatóak. Az előterjesztett írásbeli ellenkérelem részletesen és szabatosan, a kereseti kérelem szerkezetét követve taglalta, hogy miért, milyen okok alapján kéri elutasítani a vele szemben előterjesztett keresetet. A második szerkezeti részben pedig, vagyis az írásbeli ellenkérelemtől elkülönítetten, előadta az ellenkövetelése alapjául szolgáló tényeket, az érvényesített jog mellett a jogcímét is megjelölte ennek, amely egyébként nem volt kötelezettsége.
- [19] A mérlegelhető eljárási szabálysértésre alapított hatályon kívül helyezés jelen esetben nem indokolt, mert az elsőfokú eljárás megismétlése nem elengedhetetlen, figyelemmel a célszerűség, pergazdaságosság és időszerűség követelményeire.
- [20] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes 2018. október 8-án kelt beadványában az írásbeli ellenkérelem mellett tartalmilag viszontkeresetet terjesztett elő, mert az ellenkövetelés alapjául szolgáló tények és jogcím megjelölését követően azt kérte, hogy a bíróság ítélje meg számára az összegszerűen megjelölt elmaradt munkabért és egyéb járandóságot. Ezt követően az első perfelvételi tárgyaláson beszámítási kifogással élt, amit a bíróság hiánypótlásra visszaadott, majd a jogi képviselő által előterjesztett határidő meghosszabbítási kérelmet elutasította. Ennek ellenére az ítéletében a beszámítást érdemben bírálta el. A Pp. 204. § (1) bekezdése alapján a viszontkereset előterjesztésének lehetősége időben korlátozott, azt fő szabályként csak az ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidőben teheti meg az alperes. Meg kell állapítani, hogy az alperes eljárása a Pp. 203. § (4) bekezdésébe ütközött, mert több perfelvételi iratot egy beadványba foglaltan terjesztett elő, ennek megsértése azonban nem hatott ki az ügy érdemi eldöntésére. Egyrészt azért, mert a munkába járással kapcsolatos költségterítéssel összefüggő igényt a felperes elismerte, az alperes pedig a Pp. 209.§ (6) bekezdés a) pontja alapján a perfelvételi tárgyaláson szóban, majd ezt követően előkészítő iratban írásban a viszontkereset-levélre előírt valamennyi tartalmi elemet szolgáltatva.
- [21] Mindezek alapján a túlmunkadíjjal kapcsolatos igényt viszontkeresetként kellett értelmezni.
- [22] A másodfokú bíróság kifejtette a túlmunkadíjjal kapcsolatban, hogy a bíróság az első perfelvételi tárgyaláson előkészítő irat benyújtására hívta fel a felperest, aki ennek 2018. december 13-án eleget tett, azonban 2019. január 21-én kelt iratában a túlmunkadíjjal kapcsolatos érvelését megváltoztatta.
- [23] A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 18/A. §-a szerint az Mt. rendelkezéseit a Kkt-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Ez az utazó munkavállalók munkaideje tekintetében a munkaidő és rendelkezésre állási idő fogalmát értelmezi az Mt-hez képest eltérően. A

Kkt. 18/J. § kötelezővé teszi ezen munkavállalók esetében a munkáltató részére a munkaidőkeret megállapítását, meghatározza annak maximális hosszát. A 18/C. § (4) bekezdése szerint a munkaidőkeret átlagában a heti munkaidő a 48 órát nem haladhatja meg, a 18/J. § pedig tételesen meghatározza azokat a szabályokat, amelyek az Mt-ből nem alkalmazandók. Ezek között nem szerepel az Mt. 95.§-ában meghatározott, a munkaviszony munkaidőkeret lejáratára előtti megszűnés esetén alkalmazandó elszámolás eljárására vonatkozó rendelkezés, következésképpen ez az utazó munkavállalók esetében is irányadó. A felperes által hivatkozott beosztás szerinti munkaidőnek nincs jelentősége, mert az Mt. 88.§ (1) bekezdése megkülönbözteti a napi és a beosztás szerinti napi munkaidőt. A szerződés ... pontjában a felek a beosztás szerinti munkaidőkeretről rendelkeztek. Az Mt. 95. § (2) bekezdése nem a beosztás szerinti munkaidő, hanem a napi munkaidő és az általános munkarend alapulvételével rendelkezik az elszámolásról. Mindebből a másodfokú bíróság szerint az következik, hogy amennyiben a munkaidőkeretben foglalkoztatott utazó munkavállaló munkaviszonya a munkaidőkeret lejáratára előtt a munkavállaló azonnali hatályú felmondásával megszűnik, nem a beosztás szerinti, hanem a napi munkaidő és az általános munkarend alapulvételével kell a rendkívüli munkaidőre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni.

- [24] Az alperes első ízben jogi képviselővel eljárva a beszámítást tartalmazó iratban hivatkozott arra, hogy a munkáltató a gépjárművön a menetidő készüléket kiiktatta, munkaidő nyilvántartási kötelezettségének nem tett eleget. E nyilatkozata a Pp. 149. § (1) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva hatálytalan annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság e beadványt befogadta. A folytatódó perfelvételi tárgyaláson az alperes azonban tényállítást tett arra nézve, hogy az általa vezetett gépjárműben tachográf nem volt, így nem volt nyomon követhető a teljesített munkaidő. Ezt az állítását a ... sorszámú perfelvételi jegyzőkönyvben is megismételte, amelyre a felperes nem reagált.
- [25] A Pp. 4. § (2) bekezdése szerint a perben jelentős tények állítása és az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli. A jogvita elbírálásának kereteit a perfelvétel lezárásáig maguknak a feleknek kell meghatározniuk.
- [26] A túlmunkával kapcsolatos igényt a törvényszék vizsonkeresetként bírálta el, erre tekintettel döntött a felperest terhelő illeték mértékéről eltérő módon, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Összegszerűségében egyetértett az elsőfokú bíróság alperest marasztaló döntésével az Mt. 69. § (1) bekezdés szerint járó 30 nap felmondási idővel számított távolléti díj, az alperes túlmunkadíja és az elismert útiköltségtérítés alapján.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [27] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének teljes egészében helyt adó határozat meghozatalát kérte az alperes beszámításra vonatkozó igényének elutasításával, perköltség fizetésre kötelezése mellett. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte a jogi érvelésben előadottak alapján.
- [28] Hivatkozása szerint a jogerős ítélet az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő (Pp. 406. §).
- [29] A felperes érvelése szerint a felek nem állapodtak meg az Mt-től eltérő szabályokban, erre az alperes korábban nem is hivatkozott sem a felmondás közlésekor, sem később előterjesztett indokolásában. Az utólagosan előterjesztett hivatkozásában, amely a keresetlevél F/5-ös melléklete maga fogalmaz úgy, hogy „a munkaszerződésben az ... pontban csak a munkaviszony tartalma szerepel, annak felmondásáról nincs szó, így e tekintetben az Mt. az irányadó”.
- [30] Az ügy érdemére kiható jogszabálysértés abban áll, hogy a bíróságok a hivatkozott jogszabályhelyeket (Mt. 84. § (1), (2) bekezdés) tévesen értelmezték, illetve az iratokkal ellentétesen vontak le téves következtetést. Ez az alapvető jogszabálysértés aztán az ügy érdemének eldöntésére is kihatással volt, amikor a felperes 3 havi kártérítésre előterjesztett keresetéből az

- elsőfokú bíróság csak 1 havi összeget ítelt meg. E körben az Mt. 31. § -ának és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:8. § (1) bekezdésének értelmezése is téves.
- [31] A felperes felülvizsgálati kérelmében az Mt. 95. § (1) és (2) bekezdésének megsértését is panaszolta.
- [32] Álláspontja szerint a gépjárművezető egyenlő az utazó munkavállalóval. Az AERT pedig kimondja, az utazó munkavállaló tényleges munkaidejét a vezetési idő, az egyéb munka és a 15 perc alatti nem minősített szünetek képezik, nem pedig kezdéstől a befejezésig tartó időszak. A fent közölt idők összessége nem haladhatja meg a naptári hetet alapul véve a 60 órát és a 4 havi munkaidőkeretben a heti 48 órát.
- [33] Az utazó munkavállaló esetében a 2002/15/EK irányelv és a Kkt. alapján ha ő éjszakai munkát végez (00-04 óra között), akkor az adott napon a munkaideje nem haladhatja meg a 10 órát. Ezt nem akként kell figyelembe venni, hogy a munkakezdés és a munka befejezése között maximum 10 óra telhet el, hanem úgy, hogy kezdés és zárás között eltelhet akár 13-15 óra is, mivel így is eleget tesz a sofőr a napi pihenőidő előírásának. Ugyanakkor amennyiben munkaszerződésbe vagy Kollektív Szerződésbe foglalják, hogy a munkaadó és a munkavállaló közös megegyezése miatt a munkavállaló ezen kedvezményéről lemond, és a fuvarfeladat csak így teljesíthető, akkor ezen 10 órás munkaidő maximum betartása nem kötelező. Ez az alperes által elolvasott és aláírásával ellátott határozott idejű munkaszerződés ... pontjából következik.
- [34] Az alperes sem a tachográf korongokat, sem a digitális tachográf kártyáját nem adta le beolvasásra akkor, amikor előterjesztette felmondását. Ennek hiányában nem várható el, hogy jogosulatlanul túlórát számoljon el részére a munkáltató.
- [35] A munkavállaló a munkaidőkeret tartama alatt szüntette meg a munkaviszonyát saját felmondásával, az befolyásolhatja a keretben teljesített munkaidejének elszámolását.
- [36] A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt a Pp. 246. § (1) bekezdés b), c) pontjának, 248. § (2) bekezdésének, valamint a Pp. 187. § (1) bekezdésének megsértésére is.
- [37] Az alperes ellenkérelmével és viszontkeresetével kapcsolatban a felperes több alkalommal az elsőfokú eljárásban jelezte, hogy az ellenkérelem nem joghatályos. Tekintettel arra, hogy az alperes a Pp. 246. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének sem az ellenkérelem, sem a viszontkereset tekintetében nem tett eleget, a Pp. 248. § (1) bekezdése alapján vissza kellett volna utasítani, amennyiben az erre irányuló felhívás ellenére sem a jogszabályban meghatározott formanyomtatványon terjeszti elő az ellenkérelmét. A visszautasításra vonatkozó végzés jogerőre emelkedése esetén pedig a Pp. 181. § (1) bekezdés alapján az alperessel szemben bírósági meghagyást kellett volna kiállítani. Az alperes jogszerű ellenkérelmet a perben, amíg jogi képviselő nélkül járt el, nem terjesztett elő. Ezt követően a jogi képviselő közreműködésével az ellenkérelmet és a beszámítási igényt késve nyújtotta be, csak a jogkövetkezményekre történt figyelmeztetést követően, amelyet szintén úgy kellett volna tekinteni, mintha az alperes azt meg sem tette volna.
- [38] Az, hogy az alperes egyébként egy hatálytalan beadványban részletesen és szabatosan, a kereseti kérelem szerkezetét követve taglalta, miért és milyen okból kéri elutasítani a keresetet, irreleváns, ez egy nem létező nyilatkozat.
- [39] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes a viszontkeresetet - tartalmilag beszámítás iránti igényt - már a jogkövetkezményekre történt figyelmeztetést követően is késedelmesen terjesztette elő, mely esetben szintén nem a jogszabályban előírt jogkövetkezményt alkalmazták a bíróságok.
- [40] A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt a Pp. 523. § (1) bekezdésére, illetve 409. § (1) bekezdésében foglaltakra. Ennek alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásáról döntött a Kúria (Pp. 409. §).
- [41] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult, a felperes perköltségben való marasztalásával.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [42] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [43] A Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát, és figyelemmel van a Pp. 523. §-ában foglaltakra is.
- [44] A Pp. 413. § (1) bekezdés a) és c) pontja rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a felülvizsgálni kívánt ítélet számát, a jogszabálysértés pontos megnevezését, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárást, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.
- [45] Az eljárás jogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatályba lépésével történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. polgári jogegységi határozat folytán a Pp. alkalmazása körében megfelelően irányadó az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény, melynek 3. pontja értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ebből következően a Kúria a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozásait vehette figyelembe, amelyek a fenti előírásoknak megfeleltek.
- [46] A felperes felülvizsgálati kérelmében állította, hogy a felek nem állapodtak meg a munkaszerződésben a törvénytől való eltérésben, így az Mt. 84. § (2) bekezdésében foglaltak irányadóak alperes esetében. Ezzel szemben a munkaszerződés 9.1. pontja egyértelműen rögzíti, hogy amennyiben a munkavállaló a munkaviszonyt nem a munka törvénykönyve szerint szünteti meg, úgy az Mt. 84. § (1) bekezdésében foglaltak alapján tartozik kártérítési felelősséggel. Az eljáró bíróságok helyesen fejtették ki, hogy az alperes jogellenes jogviszony megszüntetésére figyelemmel az Mt. 84. § (1) bekezdése alapján 1 havi távolléti díjnak megfelelő összeget, 138.000 forintot köteles megfizetni.
- [47] A túlmunkadíjjal összefüggésben a felperes az Mt. 95. § (1), (2) bekezdése megsértését panaszolta, állítva az elszámolás jogszabálysértő voltát. Ezen jogszabályhelyek azonban kizárólag arra nézve tartalmaznak előírást, hogy a munkaidőkeret lejártá előtti munkaviszony megszüntetés esetén alkalmaznia kell a rendkívüli munkaidő szabályait, e szabályok kizáró rendelkezés hiányában - irányadóak a munkavállaló jogellenes felmondása esetén is.
- [48] A Kkt. 18/A. §-a szerint az Mt. rendelkezéseit a Kkt-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni, amire a másodfokú bíróság helyesen mutatott rá döntésében. Az általa felhívott Kkt. 18/C. § (4) bekezdésére, illetve 18/J. §-ára mint megsértett jogszabályhelyre pedig a felperes nem hivatkozott. Ebből következően az nem volt érdemben vizsgálható. Az Mt. 95. § (1), (2) bekezdése alapján pedig jogsértést megállapítani nem lehetett.
- [49] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 246. § (1) bekezdés b), c) pontjának és 248. § (2) bekezdésének megsértését panaszolta, továbbá sérelmezte a Pp. 181. § (1) bekezdése téves értelmezését. A másodfokú bíróság azonban ebben a körben is helytálló megállapításra jutott.
- [50] A hivatkozott Pp. 246. § (1) bekezdés b), c) pontja formakényszerszerűen tartalmaz a jogi képviselő nélküli eljáró fél számára, amelynek következménye a visszautasítás lehet. Jelen esetben a mulasztás következményeire a bíróság a feleket nem figyelmeztette, tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Az alperest azonban emiatt hátrány nem érheti különösen arra tekintettel, hogy ellenkérelmében részletezte, hogy miért kéri a kereset elutasítását, illetve elkülönítve felsorolta azon tényeket és körülményeket, amelyek ellenkövetelése alapjául szolgáltak. Az elsőfokú bíróság

részéről a döntés hatályon kívül helyezésére okot adó lényeges eljárásjogi jogszabálysértés nem történt.

- [51] Arra is helytállóan következtetett a másodfokú bíróság, hogy az alperes tartalmában - az ellenkérelem mellett - viszontkeresetet terjesztett elő, így azt ebben a formában kellett elbírálni. Erre tekintettel a Pp. 181. § (1) bekezdése sem sérült. A törvényszék részletes indokát adta, hogy az alperes által előterjesztett ellenkérelem, beszámítás (vizontkereset) formai hibái ellenére az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése miért nem szükséges.

Ezzel összefüggésben a felülvizsgálati kérelem érvelést nem tartalmazott (Pp. 423. § (1) bekezdés, 413. § (1) bekezdés a) és c) pont).

- [52] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 424. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

Záró rész

- [53] A felperes pervesztes lett, ezért a bíróság a Pp. 82. § és 83. §-a alapján döntött az alperest megillető költség, valamint az őt képviselő ügyvédjének a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapított (általános forgalmi adót is magában foglaló) ügyvédi munkadíja megfizetéséről.
- [54] A Kúria az illeték mértékét 323.045 forint pertárgyérték figyelembevételével az Itv. 50. § (1) bekezdése szerinti legkisebb összegben állapította meg.
- [55] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.
- [56] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. szeptember 16.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró
Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró**